

בית משפט לענייני משפחה
ב"ש
בפני:
העותר:
המשיב:
ב"כ העותר:
ב"כ המשיב:

בש"א 000033/00
תאריך: 22/2/2001

1. כב' השופט/ת אסנת אלון-לאופר
1. היועמ"ש
- נגד -
1. פלונית
1. עו"ד דנוך

פסק דין

החלטה

1. ב"כ היועץ המשפטי הגיש ב - 15.11.00 תובענה להכריז קטינה, ביתה של המשיבה, בת אימוץ.
- יחד עם התובענה הוגשה הבקשה שלפני, להורות שתוכן תסקירה המשלים של פקידת הסעד מ - 14.11.00, תוכן תצהיר של פלוני מ - 1.9.98, העובדה שפלוני נתן תצהיר, עדותו ועדות פקידת הסעד, יהיו חסויים בפני המשיבה.
- פלוני הוא נהג מונית שהסיע בעבר, במשך שנה, באופן קבוע, אחת לשבוע, ואח"כ אחת לשבועיים, את המשיבה והקטינה לפגישה עם שני ילדים אחרים של המשיבה.
2. בירור התובענה והבקשה הועברו אלי לאחר שכב' השופט אסולין, אשר דן בעניין שני הילדים האחרים של המשיבה והכריז עליהם בני אימוץ, הורה על הגשת סיכומים בבקשה ופסל פסל עצמו מלשבת בדין (החלטה מ - 1.1.01).
3. בבקשה נטען:
- א. תוכן התסקיר והתצהיר חיוני ונחוץ לצורך הכרעת בית המשפט בעניין הקטינה.
- ב. פלוני, נהג מונית, שאינו מחוייב לתת תצהיר, היתנה מתן תצהירו בקבלת חיסיון וב"כ היועץ המשפטי התחייב בפניו כי במידה ולא ינתן חיסיון ימשכו התצהיר והתסקיר מהתיק.
- ג. לאור חשיבות החומר, ובקשת פלוני לחיסיון, כדי שפרנסתו לא תיפגע, יש להורות כמבוקש.
4. לבקשה צורפו התסקיר המשלים והתצהיר. מתוך התצהיר של פלוני יצויין:

א. בסעיף 4 הוא טען שאם המשיבה תדע על התצהיר הוא יאבד חלק חשוב מפרנסתו משום שלא יוכל להמשיך ולהסיעה לביקורים ויתכן שהמשיבה תגרום לבעיות נוספות שיפגעו בפרנסתו כגון הסתת אנשים שלא יסעו במוניתו.

ב. על פי סעיף 13 לתצהיר המעבר בהתנהגות של המשיבה מהתנהגות

רגועה ונעימה ולהתנהגות תוקפנית, נסערת, מפחיד ופאנומי ופעם אחת בעת השתוללות בסוף ביקור ניסתה המשיבה לתקוף את פלוני.

ג. בסעיף 25 טען פלוני שהוא נהג מונית, אין לו כל סיבה או תועלת מהתערבותו,

יחד עם זאת משום דאגתו לשלום הקטינה הוא חש שמחובתו לדווח לכל מי שיכול לעזור לקטינה ולהגן עליה.

5. ב"כ המשיבה התנגד להטלת החיסיון המבוקש.

6. סיכומי ב"כ היועץ המשפטי, הנטען בתמצית:

א. התשתית המשפטית להטלת חיסיון על תסקיר פקידת הסעד מצויה בסעיפים

22 לחוק אימוץ ילדים תשמ"א 1981, (להלן: "חוק האימוץ") סעיף 4 לחוק הסעד (סדרי דין בענייני קטינים חולי נפש ונעדרים) התשט"ו 1955, (להלן "חוק הסעד") וסעיף 5 (ב), החל גם על חקירת פקידת הסעד. אפשרות הטלת חיסיון מצויה גם בהחלטת כב' השופט אסולין, תיק אימוץ 40/98 (משפחה ב"ש) ופסק דין של כב' השופט הנדל בבר"ע 1/99. (מחוזי ב"ש).

איזון אינטרסים ראוי בין זכות המשיבה ובין הבאת מידע רלוונטי בפני בית

המשפט לצורך הכרעה בעניין הקטינה, כאשר החיסיון בפני המשיבה ולא בפני

בא כוחה, מצדיק הענות לבקשה. ב"כ היועץ המשפטי היפנה לסיפורה של השופטת מימון, דיני אימוץ ילדים, עמ' 430.

ב. התשתית המשפטית להטלת חיסיון על תצהירו של פלוני נובעת מאפשרות

חיסיון תסקיר. חוק האימוץ בסעיף 22 מחייב הגשת תסקיר ותקנה 276 לתקנות סדר הדין האזרחי מחייבים סעד לצרף מסמכים הדרושים להוכחת העובדות. תצהיר הוא מסמך המהווה את הראיה הטובה ביותר.

יש להחיל באותה מידה את החיסיון על מקורות המידע לתסקיר כמו על התסקיר. בלתי אפשרי שפקיד הסעד יהיה מוגן ואילו מקורות המידע שלו לא יזכו לאותה הגנה.

אם כתוצאה מהעדר חיסיון לא יוגש התצהיר יהיה התסקיר מקור מידע משני

ולבית המשפט לא תהיה הזדמנות להתרשם מהמקור הראשוני, לא תובא בפני בית המשפט הראיה הטובה ביותר.

השופט הנדל בפסק הדין שהוזכר לעיל מכיר באפשרות להטיל חיסיון לגבי מקורות המידע החיצוניים המופיעים בתסקיר, בענייננו התצהיר של פלוני.

ג. המידע בתסקיר ובתצהיר חיוני לצורך הכרעה בתובענה. על פלוני לא מוטלת חובה מקצועית לתת מידע ולסכן את פרנסתו. נכונותו למסור מידע מתוך דאגה לקטינה היא גילויי אחריות ציבורית מרשימה, שהותנתה בקבלת חיסיון. הואיל וב"כ היועץ המשפטי התחייב

למשוך את התצהיר אם לא יהיה חיסיון ויהיה עליו גם למשוך את התסקיר המשלים לא תהיה בפני בית המשפט תמונה מלאה לצורך הכרעה.

ד. חיסיון מפני המשיבה אך לא מפני בא כוחה מאזן כראוי את האינטרסים של המשיבה והעד, המצהיר.

בהמרצה 5435/88, מחוזי תל אביב, נעתר השופט פורת לבקשת היועמ"ש למנוע נוכחות המשיבים, שם, בדיון מחשש אלימות המשיבים.

בקשת החיסיון היא רק לגבי חלק קטן מחומר הראיות שהוגשו על אף החשש מאלימות המשיבה.

7. לסיכומי ב"כ ה"מ צורפו עותקי שלש מהאסמכתאות שצויינו בהם.

8. סיכומי ב"כ המשיבה, הנטען:

א. המחוקק מורה לביהמ"ש להשתמש בסמכות להטלת חיסיון על תסקירים או חלקם במקרים חריגים, מטעמים מיוחדים. השופטת נילי מימון, דיני אימוץ ילדים, עמ' 130. ב"כ היומ"ש לא פירט טעם מיוחד. נטען לאלימות בעבר אולם בניגוד לעבר, עת נהגה המשיבה באלימות (בזמן ברור עניין שני ילדיה האחרים) הרי שבהליך הנוכחי, בדיון, לא גילתה כל סימני אלימות והיא משתפת פעולה עם בא כוחה. לא הונחה תשתית ראייתית לאלימות ומתן חיסיון יהיה עוול.

ב. חקירה שכנגד היא המכשיר היעיל ביותר לגילוי האמת. לצורך חקירה שכנגד זקוק החוקר למלוא המידע שהוא יכול לקבל. חיסיון החומר מפני המשיבה, שלא תקרא את התצהיר ולא תהיה נוכחת בדיון, מונע אפשרות הכנת חקירה נגדית ואפשרות לחקור כראוי בענינים שמתעוררים במהלך החקירה.

הפניה לעמ' 430 בספרה של השופטת מימון אינה לעניין ונוגעת לקטין המעיד נגד הורה במשפט פלילי. ההורים נחשפים לכל העדויות ורק מתן העדות לא בפניהם.

ג. התסקיר המשלים כולו כיסוי מלאכותי לתצהיר ונועד לתת טעם לבקשת חיסיון. להתאים את הבקשה לפסק הדין של השופט הנדל, להוות מקור חיצוני לתסקיר, התצהיר נערך ב - 9/98 ואם טוען ב"כ היועמ"ש שהוא לא הוכן למטרת תיק האימוץ כי אז לא ברור מה היתה מטרת החלתו, ומדוע לא הוגש

הן השופט אסולין והן ביהמ"ש המחוזי דחו בסופו של דבר את בקשת החיסיון שהוגשה בהליך לגבי שני הילדים האחרים של המשיבה.

ד. סיכומי של דבר זכותה של המשיבה למשפט צדק תפגע.

9. קראתי את התסקיר שמבוקש כי תוכנו ועדות עורכו יהיו חסויים מפני המשיבה. התסקיר כולו, למעט שורות בודדות בראשיתו ושורות בודדות בסיומו, הוא חזרה על (ציטוט) התצהיר שצורף לו.

10. זכותו של אדם להיות נוכח בהליך משפטי הנוגע לו מקורה, כפי שכתב כב' הש' אסולין בהחלטתו בת.אימוץ 40/98, שעותק הימנה צורף לסיכומי ב"כ היועמ"ש, בסעיף 4 להחלטה, בכללי הצדק הטבעי, זאת כפי שנקבע בבג"צ 3396/90 מ.ה. נ. ביה"ד הרבני, מה (3) 311

"שמירה קפדנית על הכלל לפיו חייב המשפט כולו להשמע בנוכחות שני הצדדים לסכסוך ולפיו

יש לתת לכל בעל דין הזדמנות הוגנת להגיב על ראיות וטענות של הצד היריב ולנסות להפריכן היא בלב ליבו של 'הצדק הטבעי', שכל בימ"ש מחוייב בכיבודו, כל זמן שאין בנמצא חיקוק המשחרר מחובה זו. רק בדרך זאת מתאפשר לבע"ד 'ליטול את העוקץ' מטענות הצד שכנגד ולגבור עליהן. ניהול דיון בנוכחות צד אחד בלבד, בלא שידע על כך הצד השני אלא בדיעבד, מהווה הפרה חמורה של כללי הצדק הטבעי".

לנוכחות בע"ד בדיון חשיבות בכלל הקשור לחשיפת האמת.

11. על החקירה שכנגד נכתב בספרו של המלומד א. הרנון, דיני ראיות חלק א' עמ' 109 - 106 :

"אחד העקרונות המרכזיים של דיני הראיות הוא הצורך להבטיח את האפשרות של החקירה שכנגד כערוכה חיונית לבדיקת מהימנות".

"ביהמ"ש העליון הדגיש פעמים רבות את חשיבותה של החקירה שכנגד, הנראית אף בעיניו כמכשיר היעיל ביותר לגילוי האמת. עקרון מחייב הוא, שלכל בעל דין תהא אפשרות לבחון עדות שהובאה נגדו באמצעות החקירה שכנגד. זהו עקרון המקנה זכות - במובן של כח - שהיא בעלת ערך רב עד מאוד ושמתייחסים אליה כאל אחת הזכויות החשובות - אם לא הזכות החשובה ביותר - המוקנות לבעל דין לשם הגנה על האינטרסים שלו בדיון השיפוטי הנערך לגביו".
ראה האסמכתאות, שם מהפסיקה.

12. חקר האמת, חשיפתה בדרך של חקירה נגדית, יפה גם לגבי פקידי סעד ותסקירים.

כך נמצא בפסיקה בע"א 816/85 פלוני נ. שר הרווחה, כב' הש' נתניה:

"מטבע הדברים הוא שתסקיר של פקיד סעד מבוסס על עדויות שמיעה. פקיד סעד המצווה לחקור ולחוות דיעה בתסקיר על ענינו של קטין לפי חוק הסעד (סעדי דין בעניני קטינים, חולי נפש ונעדרים) תשט"ו - 1955, מוסמך לחקור כל אדם שיש לו ידיעות בנושא. בעלי הדין זכאים להשמיע טענות ביחס לתסקיר ובית המשפט רשאי לצוות על חקירתו של פקיד הסעד. העובדה שהתסקיר מבוסס כולו או חלקו על עדויות שמיעה היא בלתי נמנעת. היא אינה פוסלת את התסקיר, כל עוד לא הופרך היסוד העובדתי שעליו הוא משותת, דבר שניתן לעשותו ע"י חקירת פקיד הסעד עצמו או ע"י חקירת המקור שממנו קיבל פקיד הסעד את המידע, או ע"י ראיות עצמאיות".

13. נכון הוא שעפ"י חוק האימוץ (סעיף 22) ותקנות סדר הדין האזרחי (תקנה 276) יש להגיש יחד עם תובענה להכרזת קטין בר אימוץ תסקיר בצירוף מסמכים להוכחת עובדות שבו, (תקנה 276 (ג) כטענת ב"כ הי"מ).

אולם, כפי שנקבע ע"י כב' המשנה לנשיא ביהמ"ש העליון הש' אלון בע"א 2393/92, פלוני נ. הי"מ, מז (228, 221 (1), "תקנה זו, שכותרתה, 'הגשת בקשה ותסקיר', ענינה דרך הגשת הבקשה לבית המשפט, ואין ענינה בקבילות הראיות בעת הדיון בבית המשפט".

תסקיר ופקיד סעד אינם משוחררים מתחולת דיני הראיות.

עפ"י כב' הש' אלון, שם, בעמ' 228, :

"סעיף 3 לחוק הסעד...נותן בידי פקיד הסעד סמכויות שונות של חקירה ובדיקה, הדרושות לו לצורך הכנת תסקירו. בתסקירו של פקיד הסעד ניתן אפוא - ונראה כי הדבר הוא בלתי נמנע - לכלול גם עובדות שיוסדן בעדויות שמיעה. תסקיר זה מוגש לביהמ"ש, אך אם מובעת התנגדות לקבילותן של עדויות אלו או אחרות, יש להוכיחן כפי שיש להוכיח עובדה אחרת".

עפ"י הש' אלון הנטל להוכיח עובדות שהן בגדר עדות שמיעה, שבתסקיר, על ב"כ ה"מ ולא המשיבה, המנתגדת להן. אין היא זו שצריכה להביא ראיות לסתור.

14. בע"ד שלא יודע את זהות העד (שמו, לעניין פלוני, או תפקידו, לגבי פקה"ס), את תוכן עדותו (תוכן תסקיר או תצהיר), לא יכול לתת גירסתו ביחס לדברים, אינו יכול להכין חקירה נגדית נאותה, ואם אינו נוכח בדיון, בעת החקירה, לא ניתן לקיים חקירה נגדית כנדרש, בהעדר אפשרות להתייחס לדברים שעולים או נובעים מתשובות הנחקר.

מצב כמתואר לעיל יש בו פגיעה קשה בזכות בע"ד ובאפשרות להגיע לחקר האמת.

יש למנוע ולצמצם עד למינימום אפשרות פגיעה קשה כזו בבע"ד בכל הליך, ובהליך שענינו הכרזת קטינה בת אימוץ, שבעתיים.

15. א. אין מחלוקת שניתן עפ"י חוק הסעד, סעיף 4, סעיף 5 (ב) בצירוף סעיף 22 לחוק האימוץ, כטענת ב"כ ה"מ, להורות על חסיון תסקיר, כולו או מקצתו וגם להורות על חסיון חקירת פקיד הסעד.

אולם, הכלל הוא, כאמור ברישא לסעיף 4 לחוק הסעד, שתסקיר ימסר לבעלי הדין וביהמ"ש ישמע כל טענה שבפיהם לכתוב. הכלל הוא נוכחות בע"ד בדיון

וקיום חקירה נגדית. החסיון הוא חריג, יוצא מן הכלל, ורק "מטעמים מיוחדים", כלשון הוראת החוק.

ב. בת. אימוץ 40/98 שצויין לעיל, הביע חברי, כב' סה"נ הש' אסולין דעתו, עימה, בכל הכבוד, אני מסכימה:

"להשלמת התמונה יאמר כי גם אם היה מדובר בתסקיר (לא תצהיר עדות) של פקיד סעד (ולא של אחר), אין נגזרת אוטומטית המסקנה לפיה יש להטיל חסיון על אותו תסקיר. במקרה כזה ראוי היה ליתן את הדעת למטרת הטלת החסיון שביסוד הוראת סעיף 4 לחוק הנ"ל והאם לא ניתן להשיג מטרה זו מבלי שיהיה הדבר כרוך בפגיעה מרחיקת לכת בענינה של המשיבה, שהיא גם פגיעה באפשרות לברור האמת". (סעיף 7 להחלטה).

ג. בבר"ע 14/97 (מחוזי ת"א) בהחלטה מ - 16.4.97 נדרש כב' סה"נ הש' ח. פורת לחסיון תסקירים של פקידי סעד (לסדרי דין בעניין משמורת והסדרי ראייה) ולפיו, שם בסעיף 6 להחלטה: "...השימוש בזכות החסיון ראוי שיעשה בצמצום..."

בהחלטתו מנה כב' הש' פורת טעמים להטלת חסיון אודות תסקירים - מניעת שימוש בע"ד במידע לרעה כנגד בע"ד אחר, שימוש למטרות זרות ומזיקות, הגנה על קטינים, הגנה על שלום פקיד סעד מאלימות, הטרדה וחדירה לפרטיות ועוד. סיכומו של דבר, לגופו, לא מצא השופט שראוי היה מלכתחילה לבקש חסיון.

ד. כב' הש' הנדל בבר"ע 01/99, בפסק דין, שעותק ממנו צורף לסיכומי בכ' היועץ המשפטי, בהתייחסו לזכות בע"ד להיות נוכח במשפטו התייחס לזכות זו כאל "זכות יסוד".

"זאת בין אם הוא מיוצג ובין אם לא. ניתן להוכיח זאת גם על דרך השלילה, במילים אחרות, ברור כי זכותו של צד להיות נוכח במשפטו, אך ברור עוד יותר כי נפגעה זכותו של צד אם הוא אינו נוכח במשפטו, והדיון מתנהל מאחורי גבו", שם בסעיף 3 לפסה"ד.

בסעיף 4 לפסה"ד קבע הש' הנדל: "השתתפות צד במשפטו הינה השתתפות בשני מובנים א. להיות מודע ומעודכן לתוכן הדיון ו - ב. להיות נוכח במהלך הדיון...."

עוד בפה"ס": זכות הנוכחות אינה אבסולוטית. שלילתה צריכה להיות עפ"י חוק וכדי לשקול לשלול אותה יש לתת את הדעת לאינטרסים הסותרים והאיזונים המורכבים, בהליך אימוץ במיוחד.

16. מקום שנכון להורות על חסיון תסקיר אפשר לפרש את החוק (חוק הסעד סעיף 4 ותקנה 276 (ג) לתקנות סדר הדין האזרחי) בדרך שהחסיון בתוקף גם לגבי מקורות מידע חיצוניים המופיעים בתסקיר, כך לטענת ב"כ ה"מ וכך עפ"י פסה"ד של כב' הש'

הנדל, שם, בסעיף 3 לפסה"ד, אולם לא כאשר הטיעון מאולץ ומלאכותי.

כאשר לצורך חסיון ראיה, מסמך, כל ראיה, ותצהיר בפרט, מצרפים אותם לתסקיר וכל שיש בתסקיר הוא ציטוט מלא של המסמך, התצהיר, הא ותו לא, יש לבדוק האם אין מדובר בהיפוך היוצרות, בקונסטרוקציה מלאכותית.

חסיון מקורות מידע חיצוניים שבתסקיר כן, מקום שראוי כך, שימוש לרעה בתסקיר רק כדי להשיג תוצאה של חסיון מקור המידע - לא.

17. לא מצאתי להורות על חסיון תוכן התסקיר המשלים, חסיון תוכן התצהיר שצורף לו, חסיון זהות עורכי התסקיר והתצהיר וחסיון עדות פקה"ס ופלוני כך שחקירתם תעשה שלא בנוכחות המשיבה. לא מצאתי טעמים מיוחדים או טעמים שיש בהם כדי לקפח זכויות המשיבה לקבל התסקיר והתצהיר, לדעת תוכנם ולהיות נוכחת בעת חקירת פקה"ס ופלוני.

באיון האינטרסים הראוי מצאתי שיש להעדיף את האינטרסים וזכויות המשיבה ואת אינטרס הציבור שיעשו משפט וצדק, על פני אינטרסים אחרים להם נטען.

18. עפ"י ב"כ ה"מ המידע בתסקיר ובתצהיר הוא "חיוני ביותר", "חשוב ויחודי" "וחיוני לצורך הכרעה בשאלת טובת הקטינה ובשאלת הכרזתה בת אימוץ".

הדגשת חשיבות המידע היא הנותנת עד כמה חשוב שהמשיבה תדע מהו המידע, תיתן גירסתה לגביו ותוכל להתגונן כדבעי לחקירה נגדית עליו, עד כמה יש להזהר בהטלת חסיון לגבי מידע זה. (זאת מבלי שאביע דעתי האם, נוכח החומר הרב שצורף לתובענה - חול"ד מומחים, בדיקות, דוחות, תצהירים ועוד, אכן מדובר במידע חיוני, הכרחי).

19. בבקשה נטען שהואיל ופלוני אינו מחוייב לתת תצהיר בעניין הקטינה ומאחר והיתנה מתן התצהיר בקבלת חסיון על תוכנו ועדותו, התחייבה ב"כ ה"מ לפניו שבמידה ולא ינתן חסיון ימשכו התצהיר והתסקיר מתיק ביהמ"ש ובמקרה כזה ולא תהיה בפני ביהמ"ש תמונה מלאה לצורך הכרעה בעניין הקטינה.

א. אני דוחה טענת ב"כ ה"מ בסיכומיו "שבמקרה הנדון לא קיימת כל דרך אחרת, מלבד מתן חסיון, להבאת המידע" בפני ביהמ"ש. אני דוחה הטענה שלא תהיה משום כך הראיה הטובה ביותר בפני ביהמ"ש.

ב. אכן כטענת ב"כ ה"מ, על פלוני, נהג מונית, לא מוטלת חובה מקצועית לתת מידע בענינה של הקטינה.

אפשר להוסיף ולטעון שאין על פלוני גם חובה ליתן תצהיר.

אלא שהדרך להבאת מידע בפני ביהמ"ש אינה רק בדרך של תצהיר.

כמו כן, על עדים רבים, רב רובם של העדים, אין חובה מקצועית לתת מידע, אין גם חובה לתת תצהיר, בכל עניין שהוא, ובכל זאת הם מוזמנים לביהמ"ש למסור עדות, הם חייבים

להעיד ניתן לאכוף הבאתם וגם מסירת עדות .

ג. עפ"י פקודת הראיות {נוסח חדש} התשל"א 1971 סעיף 1 (א) :

"מותר להזמין כל אדם ליתן עדות שהיא קבילה ושייכת לעניין והוא , כשאין הוראה אחרת בפקודה זו".

לא מצאתי ולא נטען לפטור לפלוני מלהעיד .

הדרך להזמנת עדים קבועה בתקנות סדר הדין האזרחי התשמ"ד - 1984 , תקנה 178 ואילך ואם לא יתייצב יחולו עליו , עפ"י תקנה 184 , הוראות סעיף 73 לחוק בתי המשפט [נוסח משולב [התשמ"ד 1984 - "כפיית ציות ועונש בשל אי ציות":

"(א) מי שהוזמן להעיד ולא התייצב או , או נצטווה להמציא מסמך ולא המציא , רשאי ביהמ"ש או הרשם... " וראה סעיף 73 א. - "צו הבאה".

ד. מלבד התייצבות להעיד , לעניין עצם מסירת העדות , עפ"י סעיף 5 לפקודת בזיון בית משפט - " דין עד המסרב להשיב על שאלות " -

"סירב עד להחקר עפ"י חוק או להשיב על אותן שאלות שהוצגו לפניו כחוק ולא הראה כל טעם צודק לסירובו, יכול בית המשפט לתתו מייד במאסר....".

ה. לא זו אף זו , אם מתרשם ביהמ"ש השומע את העדות, שהיא נמסרת מתוך כוונה עויינת, בצורה בלתי הוגנת ומתוך רצון שלא לגלות את האמת , מתחמק מלמסור עדות מלאה ונכונה , כאשר יש רגליים לסברה שהעד אכן יודע וזוכר, יכול מי שהזמינו להעיד לבקש הכרזתו "עד עויין", גם במשפטים אזרחיים, כך תתאפשר חקירתו הראשית כאילו היתה חקירה שכנגד. ראה אצל המלומד הרנון "דיני ראיות" , חלק א' עמ' 99 - 100 .

ו. "כל הכשר להעיד אף חייב לעשות זאת והינו בר כפייה". החובה להעיד מושרשת וגם ההכרה כי "חובה זו איננה מן הדברים שבין אדם לחברו בלבד, אלא נושאת אופי ציבורי מובהק כשלחברה הזכות לדרוש מן הפרט את שירותיו כעד. לנטל שבחובה להעיד יש משמעות כפולה (א) הקרבה של זמן, מאמץ הפסד שכר וכן (ב) ויתור על עקרון ה- PRIVACY . זהו ויתור הכפוי על העד , כי הוא חייב לגלות את כל הידוע לו , לרבות דברים שהיה , אולי, מעוניין לשמור בליבו ". הרנון , "דיני ראיות" , חלק א' עמ' 61 - 62 .

20. א. לא נטען בבקשה או בתסקיר , גם לא בתצהיר פלוני , שפלוני סירב למסור מידע לפקידת הסעד. מתצהיר פלוני, סעיף 3 עולה ההפך, שפלוני, לאחר התלבטות אם לדבר בעניין אם לאו, החליט לדבר ולספור , כדי לעזור ולהגן על הקטינה . כל זאת ב - 9/98 או קודם לכן (התצהיר הוא מ - 9/98).

פלוני , כך עפ"י תצהירו ולטענת ב"כ הי"מ, היתנה מתן תצהיר בחסיון תוכן התצהיר ועצם נתינת תצהיר . לא היתנה מסירת מידע לפקידת הסעד .

ב. משהוברר לפקידת הסעד , המצווה לחקור בענינה של הקטינה , שלפלוני יש או יכול להיות מידע בכל הנוגע לקטינה , שפלוני מוכן למסור מידע אך לא בתצהיר, היה עליה לברר המידע ולמסרו בתסקיר . על פקידת הסעד לצרף מסמכים להוכחת העובדות ולתת ידיעות מלאות ככל האפשר , ועד כמה שניתן לקבל מסמכים, אין חובה לצרף עדויות בתצהירים , אם העדים מסרבים לתת תצהיר או מתנים תנאים שונים למתן התצהירים .

ג. ניתן היה ועדיין אפשר לנקוט הדרכים להבאת המידע מלבד בתסקיר , שלא בתצהיר , כמפורט בסעיף 19 לעיל ע"י הזמנת פלוני להעיד ואכיפת התייצבותו . פלוני עפ"י תצהירו

סעיף 4, ציין שהוא מוכן להגיע לביהמ"ש ולהעיד. עם נכונותו להעיד שלא בידיעת ונוכחות המשיבה ניתן היה להתמודד בדרכים שקבועות בחוק שנמנו אף הן לעיל, וקודם לכן להסביר לו חובתו להעיד בביהמ"ש ולמסור מידע. לא נטען בבקשה או בתסקיר, גם לא בתצהיר פלוני, שהאמור הוסבר לו.

ד. עדים רבים נרתעים ממתן עדות משום שאינם רוצים מעורבות בעניין לא להם, משום הטירדה והטורח, אי נעימות בעימות עם בעל דין, יחסים לא טובים שעלולה להוליד עדותם, ביטול זמן והפסק ממון משום כך.

כל בעל עסק (חנווני למשל) שבעיסקו או שבסמוך לעיסקו היה אירוע המצריך עדותו יכול לסבור ולטעון, שאם ימסור עדות עלול הדבר לפגוע בפרנסתו, שכן בעה"ד שעדותו של בעל העסק לא תהיה לזכותו יסית שלא להסתייע בשירותיו, בשירותי העסק שלו (כטענת פלוני בענינו).

סברה כזו ואף טענה זו אינם גורעים מחובתו עפ"י דין, מחובתו האזרחית, מוסרית, של עד, להעיד, לסייע בבירור אמת.

21. א. היתה ויש עדיין, איפוא, דרך להבאת המידע לפני ביהמ"ש.

התחייבות ב"כ ה"מ לפלוני שבמידה ולא ינתן חסיון ימשכו התצהיר והתסקיר, כך עפ"י הבקשה, או התחייבותה שהתצהיר ימשך ולכן גם ימשך התסקיר המשלים (אם לא ניתנה התחייבות בענין התסקיר המשלים וההתחייבות היתה רק לענין התצהיר), מעשה פסול ולא ראוי. בעטייה של ההתחייבות עלול שלא להיות מידע חיוני ביותר, חשוב ויחודי (אליבא דב"כ ה"מ) הדרוש להכרעה לפני ביהמ"ש.

ההתחייבות עפ"י ב"כ ה"מ מולידה המנעות מהגשת תסקיר, שניתן, גם ניתן היה להגיש, כפי שפורט לעיל בסעיף 20, חובה להגישו ואי הגשתו, תוצאתו, הכשלת פקידת הסעד ואי ביצוע מלאכתה נאמנה.

ב. מלכתחילה לא היתה צריכה ההתחייבות להינתן משום הידיעה שאפשר שבקשה להטלת חיסון לא תענה, תוך נטילת סיכון שהבקשה לא תענה והמידע לא יובא לפני ביהמ"ש.

ביהמ"ש אינו חותמת גומי, אמצעי להכשרת מעשים פסולים, בדיעבד.

ג. אם ניטל הסיכון שלא יאושר חסיון ולכן ימשכו התצהיר והתסקיר והובא בחשבון שכך יהיה על אף קיומה של דרך אחרת מאשר מתן ההתחייבות, להבאת המידע לפני ביהמ"ש, אפשר שהמידע אינו כה חיוני כפי שנטען.

22. באיזון האינטרסים הראוי מצאתי להעדיף את האינטרסים וזכויותיה של המשיבה להיות נוכחת כבע"ד בדיון בענינה, זכותה לקבלת התסקיר, זכותה לקיום חקירה נגדית ואת האינטרס הציבורי שבירור האמת, שיכול להתאפשר אם לא יפגעו זכויותיה, על פני החשש שיפגע אינטרס של פלוני, נהג המונית, משום פגיעה בפרנסו. חשש בלבד.

חשש זה לפגיעה בפרנסה, עפ"י פלוני בסעיף 4 לתצהירו, נובע מכך שלא יוכל להסיע את המשיבה לביקור ילדיה ל"אף יתכן כי...תגרום לבעיות נוספות...כגון הסתת אנשים נוספים.... שלא יסעו במונית וכו'".

אין נסיעות של המשיבה לביקור ילדיה. הנסיעות שהסיע פלוני את המשיבה והקטינה, משום שהילדים הוכרו בני אימוץ, לאחר שניתן התצהיר. (התצהיר מ - 9/98, הילדים הוכרו בני אימוץ ב - 6.10.99 וב - 19.3.00 נדחה ערעור על פסה"ד).

אין לטענה שתגרם פגיעה לפרנסת פלוני, נכון להיום, בשל הפסקת הסעת המשיבה, בסיס

מאז 9/98, מתן התצהיר של פלוני ועד היום, בחלוף למעלה משנתיים, אין בבקשה או בתסקיר כל מידע לביסוס החשש בלבד לפגיעה בפרנסת פלוני.

החשש לפגיעה בפרנסת פלוני אינו שקול כנגד הפגיעה הקשה במשיבה, העלולה לגרום עיוות דין בעניין הרה גורל והוא הכרזת ביתה בת אימוץ. האינטרסים אינם שקולים וגם הפגיעה לא. הכף נוטה ללא ספק למניעת פגיעה במשיבה ובאינטרס הציבור. אינני מקבלת עמדת ב"כ ה"מ לאיזון אינטרסים הפוך. (סעיף 4 לנימוקים בעמ' האחרון לסיכומי ב"כ ה"מ וסעיף 4 לבקשה).

23. משדחיתי את הטענה של ב"כ ה"מ, שאין ולא היתה דרך להביא המידע לפני ביהמ"ש אלא אם ינתן החסיון, אין עומד על הפרק איזון אינטרסים בין זכויות המשיבה, ובין האינטרס להביא את מלוא התמונה והחומר החשוב בפני ביהמ"ש. (סעיף 5 לעמ' 2 בסיכומי ב"כ ה"מ).

24. אני דוחה את טענת ב"כ ה"מ שאיזון אינטרסים ראוי יהיה במתן חסיון מפני המשיבה אך לא מפני באת כוחה כך שלא תגרם לה פגיעה מאי ידיעת קיום התסקיר והתצהיר, תוכנם, ומאי נוכחותה בעת חקירה עליהם, מפני שהמידע יהיה בפני בא כוחה, הוא יהיה נוכח והוא גם יוכל לחקור חקירה נגדית. ראה לעיל סעיפים 15, 14 ד להחלטתי, זוהי גם עמדת כב' הש' הנדל, לפי הבנתי.

25. גם אם הטלת חסיון על מקור מידע נובעת מהטלת חסיון על תסקיר מקום שניתן חסיון לתסקיר אחרת מרוקנים את החסיון מתוכן, לא מצאתי טעמים להטלת חסיון על התסקיר להבטחת שלום פקידת הסעד או פלוני או טעמים מיוחדים אחרים שנימנו בפסיקה, גם אלו שבאסמכתאות שצויינו ע"י ב"כ ה"מ.

לא הובע חשש לשלום פקידת הסעד כטעם לחסיון התסקיר המשלים והתצהיר וחסיון העדויות. ציינה אלימות המשיבה בעבר. לאפשרות התמודדות איתה ניתנה הדעת הן בהחלטת כב' הש' אסולין והן בפס"ד של כב' הש' הנדל, לא בדרך חסיון.

מעבר לכך, צויין ע"י ב"כ ה"מ בסיכומים, בסעיף אחד לפני האחרון, שמלבד התסקיר המשלים והתצהיר כל חומר הראיות גלוי לרבות תסקיר של אותה פקידת סעד לחוק האימוץ. ללמדך שאין חשש מאלימות המשיבה כלפי פקידת הסעד בחקירה על התסקיר העקרי, ידיעת תוכנו, עדות בפני המשיבה, או חשש מצדיק חסיון.

26. במקרה זה אין המטרה מקדשת את האמצעים. ניתן וראוי להגיע למטרה בלי לקפח זכויות ואינטרסים של המשיבה ושל הציבור, גם אם במחיר חשש לפגיעה מסוימת באינטרסים מתנגשים של אחר.

השימוש בתסקיר במקרה זה להשגת חסיון על התצהיר לא ראוי, מאולץ ומלאכותי.

27. סיכומי של דבר לא מצאתי לגופו של עניין טעמים מצדיקים הטלת החסיון המבוקש.

אין המקרה שבפני הולם יישום התשתית המשפטית, שיש בדין להטלת חסיון, והחלת הקונסטרוקציות שהוצעו ע"י ב"כ ה"מ (תוך היפוך היוצרות).

הבקשה נדחית.

ניתן היום ה' באדר, תשס"א (28 בפברואר 2001) בהעדר הצדדים

פסקדין - אתר המשפט הישראלי www.psakdin.co.il

עזרה < כתוב לנו < שער כניסה

Disclaimer	הודעה
<p>באתר זה הושקעו מאמצים רבים להעביר בדרך המהירה הנאה והטובה ביותר חומר ומידע חיוני. מדיה זו עושה שימוש באמצעים חדשניים ביותר אשר פותחו רק לאחרונה והניסיון לגביהם הוא חדש וללא רקורד רב.</p> <p>על המשתמשים והגולשים לעיין במקור עצמו ולא להסתפק בחומר המופיע באתר המהווה מראה דרך וכיוון ואינו מתיימר להחליף את המקור כמו גם שאינו בא במקום יעוץ מקצועי. האתר מייעץ לכל משתמש לקבל לפני כל פעולה או החלטה יעוץ משפטי מבעל מקצוע. האתר אינו אחראי לדיוק ולנכונות החומר המופיע באתר. החומר המקורי נחשף בתהליך ההמרה לעיוותים מסויימים ועד להעלתו לאתר עלולים ליפול אי דיוקים ולכן אין האתר אחראי לשום פעולה שתעשה לאחר השימוש בו. האתר אינו אחראי לשום פרסום או לאמיתות פרטים של כל אדם, תאגיד או גוף המופיע באתר.</p>	